

Прадмова

Перыяд незалежнасці Рэспублікі Беларусь з'яўляецца часам ста- лага няспыннага росту як у навуковых колах, так і ў шырокай грамадскасці, цікавасці да архіўнай спадчыны краіны. Калі ў пачатку 1990-х гг. сярод наведвальнікаў гістарычных архіваў магчы- ма было ўбачыць толькі нешматлікіх спецыялістаў-даследчыкаў, то ў цяперашні час чэргі перад чытальнымі заламі перасталі быць з'явай незвычайнай і становяцца ўсё большымі. На працягу больш чым двух дзесяцігоддзяў змяніўся і склад наведвальнікаў — сярод іх усё больш знаходзіцца аматараў уласнай генеалогіі і гісторыі сваёй «маленькай радзімы» (вёскі, мястэчка, хутара і г.д.).

Змянілася ў гэты час і ўнутрыархіўная праца — усё большая ўвага надаецца не толькі захаванню архіўных спраў і іх унясенню ў вопісы, але і выкарыстанню ў даследаваннях і публікацыях. Калі выдадзеныя ў савецкі час і самастойна падрыхтаваныя архівамі Беларусі зборнікі дакументаў можна пералічыць хіба што не па пальцах, то на сённяшні дзень гэта ўжо дзясяткі бібліяграфічных пазіцый. Архівы краіны ўсё больш і ўсё лепей выконваюць сваю функцыю як навукова-даслед- чых цэнтраў з уласнымі навуковымі радамі, серыйнымі і працяглымі выданнямі, актыўнай публікацыйнай і выставачнай дзейнасцю, прэ- зентацыйнымі мерапрыемствамі і г.д.

26 чэрвеня 2013 г. у будынку Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі (вул. Крапоткіна, 55) адбылася канферэнцыя, прысвечаная 75-годдзю з дня яго заснавання. Гэта была ўжо другая юбілейная кан- ферэнцыя, праведзеная архівам (першая адбылася 8 ліпеня 2008 г. з нагоды 70-годдзя). Спіс удзельнікаў канферэнцыі атрымаўся дастат- кова прадстаўнічым. Сярод іх былі прадстаўнікі 19 розных устаноў і арганізацый, у тым ліку Дэпартаменту па архівах і справаходству Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь, Нацыянальнага архіва

Рэспублікі Беларусь, Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі ў г. Гродна, Беларускага навукова-даследчага цэнтра электроннай дакументацыі, Беларускага навукова-даследчага цэнтра дакументазнаўства і архіўнай справы, Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, гістарычнага факультэта Белдзяржуніверсітэта, Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь, Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі і інш. Тэматыка дакладаў на канферэнцыі з’яўлялася дастаткова разнастайнай, аднак у асноўным яны былі прысвечаны разгляду пытанняў развіцця архіўнай справы і ўвядзенню ў навуковы ўжытак комплексаў крыніц, што знаходзяцца ў Беларусі і па-за яе межамі.

У сувязі з тым, што прадстаўленыя даклады мелі высокі навуковы ўзровень і выклікалі цікаvasць і ва ўдзельнікаў, і ў гасцей канферэнцыі, было прынята рашэнне аб падачы іх да ведама навуковай грамадскасці шляхам выдання зборніка яе матэрыялаў.

Не ўсе ўдзельнікі канферэнцыі пажадалі апублікаваць свае даклады, таму ў дадзены зборнік уключаны 31 з іх. Яны структураваны ў тым жа парадку, у якім былі размешчаны на самой канферэнцыі — падзелены ў адпаведнасці з тэматыкай на чатыры секцыі: «Актуальныя праблемы вывучэння гісторыі Беларусі», «Архіўныя крыніцы і крыніцазнаўства», «Лёсы архіўных скарбаў Беларусі», «Сучасныя тэндэнцыі і праблемы архівазнаўства». Унутры кожнай секцыі тэксты размешчаны ў алфавітным парадку прозвішчаў дакладчыкаў. У канцы зборніка пададзены звесткі пра аўтараў з указаннем іх навуковых ступеняў і званняў і месцаў працы.

Напрыканцы ворта адзначыць, што і ў далейшым Нацыянальны гістарычны архіў Беларусі плануе адзначаць важныя юбілейныя даты правядзеннем навуковых канферэнцый, вынікам чаго будзе публікацыя зборнікаў іх матэрыялаў.

Яцевич Д.В. (г. Минск)

ПРИВЕТСТВЕННОЕ СЛОВО К УЧАСТНИКАМ КОНФЕРЕНЦИИ

важаемые коллеги, дорогие друзья!

Мы рады приветствовать участников научно-практической конференции «Документальное наследие Беларуси XIV–XX веков», всех, кто готов участвовать в дискуссии по актуальным вопросам в сфере источниковедения, археографии, применения современных технологий в архивном деле, обеспечения сохранности документального наследия нашей страны.

Особенность конференции состоит в том, что она проходит в рамках мероприятий, посвященных 75-летию Национального исторического архива Беларуси (НИАБ). Хочу отметить, что НИАБ является крупнейшим хранилищем документов по истории Беларуси периода Великого Княжества Литовского, Речи Посполитой и Российской империи. На сегодняшний день в фондах архива насчитывается более одного миллиона единиц хранения. Самый древний документ датирован 1391 годом. Хранимые документы содержат сведения о многовековой истории становления и развития нашего общества и государства. Они являются частью фундамента белорусской государственности. Национальный исторический архив Беларуси — это не просто архив документов, это сокровищница документальной памяти народа, наше национальное достояние.

В рамках конференции будет предоставлена возможность ближе познакомиться с архивными учреждениями и основными направлениями работы архивистов, а также со специально подготовленным юбилейным зданием, рассказывающем о НИАБ. Также вы сможете осмотреть выставку наиболее редких экземпляров книг из фон-

дов научно-справочной библиотеки архива. Кроме того, вашему вниманию будет представлен юбилейный цикл телепередач, посвященный Национальному историческому архиву Беларуси, подготовленный Белтелерадиокомпанией. И, конечно же, все желающие в рамках экскурсии в самое сердце нашего учреждения — архивохранилище — смогут прикоснуться к нашему национальному наследию — особо ценным и уникальным документам.

От всей души желаю участникам конференции найти среди многообразия тем и докладов то, что будет для вас интересно и полезно. Надеюсь, что работа по секциям будет сопровождаться плодотворными и продуктивными дискуссиями. Успешной вам работы на конференции и в повседневном научном труде!